

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. januar 2016
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Helle Carpentier
Sagsnr.: 2016-0030-5130
Dok.: 2174186

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 186 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. december 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Thomas Tordal-Mortensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 186 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for de gældende regler for ofre for seksuelle overgreb i barndommen, i forhold til at få beskikket en bistandsadvokat, herunder oplyse i hvor mange tilfælde der henholdsvis er og ikke er beskikket en bistandsadvokat til disse ofre? Spørgsmålet ønskes besvaret forud for samråd om ofre for seksuelle overgreb, jf. REU alm. del - samrådssp. Z-Å.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som har oplyst følgende:

”1. I visse sager om seksuelle overgreb, herunder mod børn, skal der beskikkes en bistandsadvokat for den forurettede, medmindre den forurettede frabeder sig det. Det drejer sig om sager om incest (straffelovens § 210), voldtægt, herunder samleje med et barn under 12 år (straffelovens § 216), samleje med et barn under 15 år, hvor gerningsmanden har skaffet sig samlejet ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed ved brug af tvang eller fremsættelse af trusler (straffelovens § 222, stk. 2), og samleje med en person under 18 år, der er den skyldiges stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse (straffelovens § 223, stk. 1). Det gælder også, når der er tale om et andet seksuelt forhold end samleje (straffelovens § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1).

I disse sager, hvor der som udgangspunkt skal beskikkes en bistandsadvokat, skal den forurettede have lejlighed til at tale med en bistandsadvokat før politiets afhøring, medmindre den pågældende efter at være blevet vejledt frabeder sig det. Politiet kan dog stille spørgsmål til den forurettede, som er uopsættelige af hensyn til den videre efterforskning.

Hvis sagen angår visse andre seksualforbrydelser, f.eks. samleje med et barn mellem 12 og 15 år (straffelovens § 222, stk. 1) og blufærdighedskrænkelser (straffelovens § 232), kan retten beskikke en bistandsadvokat, når den forurettede fremsætter begæring om det. Reglerne om beskikkelse af bistandsadvokat fremgår af retsplejelovens § 741 a.

Politiet skal i øvrigt vejlede en forurettet om beskikkelse af en bistandsadvokat, inden denne afhøres første gang, og vejledningen skal gentages i forbindelse med og inden anden afhøring, jf. retsplejelovens § 741 b, stk. 1, 3. pkt. Det skal fremgå af politirapporten, at den forurettede har modtaget behørig vejledning, og at forurettede har fået udleveret relevant skriftligt

materiale om bistandsadvokatordningen mv. Anklagemyndigheden har i den forbindelse blandt andet udarbejdet pjecerne ”Råd og vejledning til dig, der har været udsat for et seksuelt overgreb, vold eller anden personfarlig kriminalitet”, ”Råd og vejledning til unge under 18 år, der har været udsat for voldtægt eller andre seksuelle overgreb” og ”Råd og vejledning til forældre og pårørende til et barn, der har været udsat for et seksuelt overgreb”. Pjecerne indeholder blandt andet information om efterforskning af en straffesag, procedurerne under en retssag samt bistandsadvokatens opgave. Pjecerne er også tilgængelige på anklagemyndighedens hjemmeside (www.anklagemyndigheden.dk).

Bistandsadvokaten har til opgave at hjælpe og vejlede den forurettede under sagen. Advokaten har blandt andet adgang til at overvære afhøringer af den forurettede såvel hos politiet som i retten samt mulighed for at stille yderligere spørgsmål til den forurettede. Bistandsadvokaten har endvidere adgang til at gøre sig bekendt med sagens materiale, jf. retsplejelovens § 741 c.

2. Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet undersøgt muligheden for ved elektronisk udtræk fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) at tilvejebringe oplysninger om antallet af tilfælde, hvor der bliver beskikket en bistandsadvokat for den forurettede i sager om seksuelle overgreb mod børn.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, der knytter sig til en lovovertrædelse. I forbindelse med sagens afslutning registreres endvidere en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse blandt andet, hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

POLSAS indeholder ikke en eller flere gerningskoder, der omhandler beskikkelse af bistandsadvokater. Det er derfor ikke muligt ved elektronisk udtræk at tilvejebringe nærmere oplysninger om antallet af tilfælde, hvor der bliver beskikket en bistandsadvokat i sager om seksuelle overgreb mod børn.”